

"הבן איש חי"

קצת מתולדותיו ומשבחיו של גאון הגאונים ראש כל בני הגולה

רבינו יוסף חיים זיע"א

נכתב מתוך שיעורו מו"ר הררה"ג רבי אברהם מימון הלוי שליט"א

רב בית הכנסת 'רמה', וראש בית ההוראה 'תורה ברמה' ומח"ס 'דרך האתרים'

רבינו יוסף חיים "איש האשכולות"

תהילות לאל עליון ברוך וברוך שמו... זכינו הרבה לעסוק וללמוד את תורתו של רבינו יוסף חיים זיע"א וברוך ברוך שמו אין כמעט דרשן או פוסק שלא מזכיר את צמד המילים 'רבינו יוסף חיים אומר... רבינו יוסף חיים כתב תשובה... רבינו יוסף חיים המשיל משל... רבינו יוסף חיים ביאר שעל פי הסוד... רבינו יוסף חיים כתב פיוט... רבינו יוסף חיים רמז... פנו אליו שומעי לקחי... 'נו תכתוב לנו פעם מי הוא היה'... אז אני יגיד לכם רבותי!!! לא ניתן לגלם את הדומות האדירה והנערצת של רבינו קודש הקודשים רבן שכל בני הגולה רבינו יוסף חיים זיע"א... אין לנו כלים להבין ולתפוש בשכל אנושי את גדולת הענקית בתורה בכל תחום ממש...

ידענו וגם ידענו וגם רבותינו ואבותינו סיפור לנו על חכמים ורבנים שחלקם היו גאונים בפלפולי התורה חריפים ושנונים עד מאוד, עוקרי הרים... חלקם יודעים ידיעות עצומות ומקפיות בכל חלק התורה וארבעת חלקי טור והשולחן ערוך ופוסקי הלכות ובספרי שאלות ותשובות... חלקם דרשנים דורשי דרשות ומשלים מעשיות וסיפורים למשוך את לב השומעים וחלק בעלי רמזים פרפראות נימטריות ראשי תיבות חילופי תיבות... וחלק מקובלים מעמקים בחכמת הקבלה ובסתרי תורה... חלק תיקנו תפילות ותיקונים... חלק מהגדולים כתבו שירים ופיוטים...

אבל רבותי לא נמצא אדם שהיה בה הכל... כשאני כותב "הכל"... אני אומר בכל חלקי התורה וכל פרטיה... כמו רבינו יוסף חיים זיע"א זה פשוט לא יאומן... זה לא נתפש... בכל חלק מחלקי התורה הוא ראש המדברים... עם זה בפלפולי התורה ראו נא בספר רב ברכות בן בדרשותיו שני אליהו שדרש בפני חכמי ורבינו בנגד ביום פטירת אביו רבי אליהו חיים זצ"ל מלאים בפלפולים קשיות ותירוצים... בדרוש הראשון רבינו מדבר על 'מחשבה' הרורה' בכל התורה כולה בתפילה... עד דיני טומאה וטהרה... בפלפולים אדירים.. ומשם לתורת הסוד... ומשם הוא מבאר פסוקי תנ"ך... ועוד עשרות דוגמאות... זכור לי כשלמדנו ככולל 'דיני דבר מצרא' בספרו בן איש חיל דרשת שבת כלה רבינו עושה פלפול למה למלאכים בשמים לא היה להם דין דבר מצרא... עברנו אני ועמיתי לתורה הגאון רבי אליהו סעאדה שליט"א על הדרוש בספרו בן איש חיל ונשארנו פעורי פה... הרב הקיף את כל דיני בר מצרא... עם כל הקצות החושן והנתיבות המשפט אמרי בינה... אפשר היה למסור את השיעור הזה בהיכל ישיבת פונבז' ממש כך ללא שום הגזמה...

ומשם לפסק ההלכה בספרו שו"ת רב פעלים... איך רבנו חותר בדיוק לנקודה.. ולהכרעת ההלכה... בכל חלקי התורה... דיני עגונות... ממזרות... דיני מקח וממכר... נזיקין... עם זה בגאונותו המבריקה בשו"ת תורה לשמה שמקובל מרבותינו שהוא כתב את זה כשהיה בבית הכלא 30 יום... הרב שואל שאלה... ואז הוא עונה איתא במסכת טבול יום... ומביא משם ראייה מאיזה משנה שלא חלמת עליה שיש משם ראייה הוא מביא משם ראייה... תפילות שרבינו חיבר... איזה תפילות מלאות כחן ויופי.. מלאות באהבה ובהתקרבות לה' יתברך... אני אתן דוגמא אחת... תראו בספר לשון חכמים (חלק ב סימן ג) תפילה מלאה בסגנונה על עם ישראל... מלאה בתחינה ובמילות אהבה לה'... תיקונים... רבינו כתב תיקונים מתיקון להתעבר בנשמת צדיק... עד תיקונים לעבירות הכי חמורות כמו אדם ששתה חלב אתון... או איסורים חמורים מאוד... דרושים.. כמה דרושים ומשלים.. בספריו בן איש חי דרושים.. עוד יוסף חי דרושים... אדרת אליהו... ועוד רבים מהם... בחכמת הקבלה בספרו דעת ותבונה עמוק עמוק מי ימצאנו ... פיוטים עשרות פיוטים רבינו הניח אחריו.. המפורסמים הם... 'ואמרת כה לחי רבי שמעון בר יוחאי'... 'על בית זה ויושבהו'... משלים ומעשיות... בספר נפלאים מעשך.. ובספר משל ונמשל.. חידות ופתרונות.. בספרו אמרי בינה... בקיצור הכל... לא הניח פינה זווית .. עליו באמת אפשר לומר כל רו לא אניס ליה... אין דבר שהוא לא נגע בו... הוא רבינו יוסף חיים עליו השלום איש האשכולות....

נידונים חדשים - "פון גראף"

רבינו יוסף חיים לא הסתפק רק בנידונים הלכתיים של היום יום... בוא תראו כמה וכמה נידונים חדשים... שהבן איש חי דן כשהגיע ספרו בן איש חיל (חלק ב דרוש ג לפרשת זכור דף מא ע"א ד"ה אמר המחבר) שהאריך והרחיב אודות הכלי שהומצא בומונו הנקרא המקליט את קול הדיבורים שידברו, והביא שם כמה ספקות להלכה לאור ההמצאה החדשנית 'אם אדם עורך אותה ומשמיע קול האיש שדיבר לתוכה דברי שירות ותשבחות עם כמה ברכות, אם צריך לענות אמן על כל ברכה ששומע מפי הכלי... לענין שבועה... או לענין השומע ברכת השם האם צריך לעשות קריעה... ועוד נידונים שהזכרתי ופלפלתי בדבריו בספרי דרך האתרים (סוף סימן ב, לענין אמן יתומה, לענין כותב בשבת סימן מ, לענין שבועה סימן עה)

תאומים סיאמים

רבינו הקדוש רבי יוסף חיים זיע"א בספרו בן איש חיל (דרוש א לפרשת זכור חלק ב דף יג ד"ה ונראה לתרין) העיד 'ושמעתי קודם כמה שנים נולדו שתי בנות תאומים [צ"ל תאומות] דבוקים שני גופים והיו חיים וגדלו והביאום לערי אירופ"א להראותם לבני עולם ולקחו צורתם בפותגרא"ף (בצלום), אך אלה לא היו דבוקים אחר באחור כמו אדם בחוה אלא היו דבוקים מן הצד במקום מתנים וכמו חך מעשה שהביא כמעשה טוביה הנזכר. ודן שם באריכות בכמה ספקות להלכה לפי זה ואני אקצר לכם את הספקות א. 'אם יש בזה איסור שתי אחיות דחשבינן לכל אחת אשה בפני עצמה והרי כאן שתי אחיות או דילמא שתיהן כגוף אחד חשיב ומותר לבוא על שתיהן'. ב. ועוד יש להסתפק בענין זה דאם תרצה לומר שאין בזה איסור שתי אחיות ויכול לישא אדם אחד שתיהן אם צריך למסור כסף קידושין לזו וכסף קידושין לזו או דילמא סגי למסור דוקא. ג. ועוד יש להסתפק ספק אחר בענין זה דאם אלו הגופים שהם דבוקים זה בזה הם שני זכרים אם נחשבים שנים לצירוף עשרה בקדיש וקדושה. ד. גם יש להסתפק גם לענין ירושה עם אחיהם שני חלקים דנחשבים שני בנים או דילמא נחשבים אחד ואין לוקחים עם אחיהם אלא חלק אחד.

רבינו אליהו חיים

רבינו יוסף חיים נולד לאביו רבי אליהו חיים... כמו שרבינו מזכיר את אביו בכמה מקומות בספרו בן איש חי בן איש חי (שנה א פרשת וירא אות כג) שם כותב רבינו 'אשרי מי שזוכה להתפלל בשימושא רבה במנחה ועמרת ראשי אדוני אבי היה נזהר בזה בכל ימי חודש אלול ובעשרת ימי תשובה. וכן הביא בבן איש חי (פרשת צו אות לא) 'אשרי מי שנוהר ליטול ידיים על דבר טיבולו במשקה ועמרת ראשי אדוני אבי היה מזהיר את כולם על זה'. וכן הבן איש חי (פרשת נשא אות ה) הביא ש'עמרת ראשי הרב מור אבי היה מנהגו לכרך על מיני מתיקה קודם שישתה מים בתוך הסעודה'. וכן בבן איש חי (פרשת לך לך אות ד) הוא מביא אפילו יהיה לו אדם כמה משרתים יזהר לעשות הוא משהו לכבוד שבת וזכור לטוב אדוני הרב אבי שהיה נוהג בכל ערב שבת לילך לשוק למקום שמוכרים פירות לצורך שבת וכן הבן איש חי (פרשת ויקרא אות כ) ש'היה מורי אבי עולה לתורה בראש ראש חודש'...¹

והנה ביום ז' באלול שנת תר"ט נפטר רבי אליהו כשהיה ממש צריך בגיל נ"ב שנה... ומספר רבי בן ציון חזן שהיה חזנו של הבן איש חי בראש ספר דעת ותבונה (שיצא לאור בשנת תרע"א). שהזמינו אותו לעולות לתורה לעליית 'משלים' בפרשת בהר והקורא בתורה הראה לו את הפסוק 'אם מעט נשאר בשנים' ורבי אליהו נבהל מזה ומאז חלה עד יום פטירתו... ובכל שנה ביום ז' אלול היה מזמין רבינו יוסף את כל החכמים של עיר בגדד והיה דורש להם פלפולים אדירים ומזה נתחבר חיבור שלם הנקרא "שני אליהו"

מקטנתו כבר היה גדול

והנה רבינו יוסף חיים נולד ביום ז"ך באב וכבר בילדותו כפי שרבינו מעיד על עצמו בהקדמה לספר אמרי בינה ז'ה דרכי מילדותי לאוהב משל ומליצה דברי חכמים וחידותם ולהתחכם מעומק סברתם שכלם וחכמתם לשתות מים זכים מים חיים הנובעים מפומייהו דרבנן תנאי ואמורי ורבנן סבוראי וחכמי הדורות קמאי ובתראי'

ו. הפסק הראשון בגיל 14 ומה היה הפסק?

כמו שרגילים לספר כבר בילדותו בגיל 14 הסתובב הרב בחדר לימודו של אביו הגדול וראה מברק ובו שאלה בדין אתרוג שהגיע מחכמי ארץ ישראל מיד עלה הרב וכתב תשובה ברורה ויפה לחכמי ארץ ישראל וכששוב שלח אביו את התשובה השיבו לו חכמי ירושלים שכבר בנך רבינו יוסף חיים השיב לנו תשובה עורכה ועל זה נאמר 'יפה כוח הבן מכוח האב'... רגילים לומר שתשובה זו הודפסה בראש ספר 'רב ברכות' ששם הרב כמערכה הראשונה כותב באריכות אודות יתומים שהיה להם בחצרם עצי אתרוג שכשבעיר לא היה בנמצא שום אתרוג... ובאתרוג יש הלכה שצריך שיהיה קניינו של הנוטל כמו שנאמר 'ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר', ולקחת ולקנות מקמן לא ניתן כיון שמהתורה לקמן אין קנין, השאלה מה הדין יקנו מהאפוטרופוס האם קניינו הוא מהתורה כיוון שסוף סוף הוא אדם גדול או כיון שהוא מייצג את הקטנים קניינו הוא מדרבנן... ושם הרב מאריך ומפלפל באריכות רבה.

אמנם הרב יעקב הלל שלל ומעין שלא נראה לו שזו התשובה שעליה מדובר ומענתו שכירושלים לא היו חסרים אתרוגים ואילו בבגדד היו חסרים כפי שכתב רבינו בשו"ת רב פעלים (חלק ב אורח חיים סימן ב), ויש להשיב על דבריו שיתכן ושאלה זו באה בפני חכמי ירושלים מארץ אחרת שלא היו מצויים בה אתרוגים והם הפנו שאלה זו לרבינו אליהו, ורבינו יוסף חיים השיב להם.

בגיל 21 רבי חיים פלאג'י כותב עליו 'החכם השלם'

וכן שהיה כבר בגיל 21 בלבד רבי חיים פלאג'י שהיה נחשב לגדול הדור ואב בית הדין של עיר איזמיר הוא כותב לו בספר תקות חיים (חושן משפט סימן נא) 'דברי פי חכם חן ריכא ובר ריכא, מורע המלוכה, דין הוא הדר החכם השלם הדיין המציין בר אבהן ובר אוריין כמוהר"ר יוסף נר"ז... ושלא תבינו בדורות האלה לא מחלקים תארים לכל מי שיש לו זקן... פעם היו שולקים ומודדים בכל אות... לכתוב בומנו על צעיר בגיל 21 את התואר 'החכם השלם' זה כמו לכתוב 'מרן' ממש ככה מי שקצת יודע את התארים שפעם חילקו.

דרשותיו

רבינו עליו השלום היה מידי ביומו דורש לבעלי הבתים ואנשי המסחר בעיר בגדד היה יושב כשלוש שעות שהוא מעמור בתפילין ובציצית ומלמד את הבעלי בתים שולחן ערוך לפי הסדר כשהוא מוסיף להם בתוך ההלכות עוד נידונים של רבותינו האחרונים, וכפי שמעיד חזנו רבי בן ציון חזון כל 4 שנים היו מסיימים את שני חלקי שולחן ערוך אורח חיים ויורה דעה והרב היה עושה סעודה גדולה לכבוד סיומה של תורה, ובשעה השלישית מידי יום היו לומדים ספר

ע"ב, סוטה יג ע"א, בבא מציעא נט ע"א (לשון חכמים) (חלק א סימן סה)

¹ ובעוד עשרות מקומות רב פעלים (חלק א סוד ישרים סימן ז, שם חלק ד סימן טז), בן יהוידע (שבת נד ע"ב, תענית כא

הרב... והנה העסקים הסתכבו והמושל הכניס את רבינו בעלילה לבית האסורים ויש שמועה ששם רבינו כתב את החיבור שו"ת תורה לשמה שאין בו כמעט מקורות... אמנם לפי הנראה בספר עוד יוסף חי (הקדמה לפרשת לך לך) ששם מספר מעשה בחכם שמצאו לול לו עלילה והכניסו אותו לבית האסורים ושם זכה לחדש חידושים על דרך הסוד... ואותו חכם הלם בחלומו שזה לתיקון גלגולי נשמתו שהתגלגלו באותו מקום.

העתקת מכתב הבן איש חי מבקש עזרה להוצאת כתביו

ואחרי רבינו ירד מנכסיו ואפילו ביקש במכתבים שיצאו לו את ספריו לאור עולם...

וראה נא בספר בן איש חי (תולדותיו קורותיו עמוד 112 הוצאת אהבת שלום) שהביאו מכתב יד קדשו של רבינו הבן איש חי המבקש עזרה להדפסת ספריו וכתביו יקריא לכם את לשונו:

בהנ"ו כ"ח כסלו תרנ"ח

לדיוזו ליה כבר בתיה, מבני עליה, ראש ונגיד על עם בחר לו יה, מני"ר הרב הגאון הגדול נ"י ע"ה פ"ה כמהר"ר צדוק הכהן נר"ו יאיר כיר"א.

אחרי עתרת החיים והשלום, את קסתי נתתי להודיע להדרת גאווה וכו', כי נמצא איתי ספר תורה שלם קטן הכמות ורב האיכות, נכתב בזמן קדמון בתחילת המאה הששית על ידי חכם חסיד בקדושה ובטהרה, כתיבה דקה מעין כתיבת ספר תורה הקשור בזרועו של מלך, על קלף דק מאוד כקלפי בצלים שעשאו ממש ביגיעה רבה, ונמשך זמן כתיבתו בידו קרוב לחמש שנים, ולסוף ספר תורה זה שנעשה חלקי וחביב עלי מאוד, ואע"פ שלא נקרא בו עדיין בציבור מחמת קוטן מידתו, הנה הנחתו בבית ברכה, וגם הוא נכון להקיף בו בהג בשמחת תורה.

ומודע לכינה דאנא עבדא הייתי עשיר, שהייתי שותף עם אחי העוסקים בסחורות ומשא ומתן רב, אך בעוה"ר הזמן בוגד ונשארתי נקי וקשה עלי סמך ועזר מאחרים המכירים אותי מפני כי הייתי אני מן העוזרים והמחזקים ביד אחרים, ודי בזה לחכם שכמותו. והנה בעתה רב צערי ביותר אשר אין לאל ידי להדפיס חיבורי היקרים, והדפסתי מעט מועיר מהם, ויש לי תשוקה גדולה להדפיס חיבורי ממעם הידוע להדרת גאווה, וקשה עלי צער זה יותר מצער דוחק הפרנסה.

ועל כן עלה בלבי לשלוח ספר התורה הנז"ל בתורת מנחה אל הברון רוטשילד הי"ו בפאריז, באמצעות הגבירה סי' רחל מב"ת בתו של השר הגדול אלאברת ששון נ"ע, כי היה לי ידיעה עם בעלה, והשכתי בדעתי מה שישלח לי תמורת הספר הנזכר אדפים חיבורים שלי ואחלקם בישראל בחינם, ונמצא אין אני נהנה לעצמי מן הספר תורה ולא נחשב לי כמוכר ספר תורה, וכן עשיתי ושלחתי את הספר תורה הנזכר לידה, אך לא אסתייעא מלתא שתמסרנו ליד הבארון הנז', כי אמרה משקול דעתה שהבארון הנזכר אין לו תשוקה בעניינים אלו, על כן חשבה שמחשבתי לא תצא לפועל כאשר שיערתי בדעתי, ובו בפרק כתבתי לה שישאר הספר תורה שמור אצלה עד אשר אראה אופן מה לעשות לו.

עין יעקב כפי שהרב כותב בהקדמתו לספר בין יהודיע ולספר בניהו שספר זה נולד ונוצר מהלימוד היומי שבו רבינו היה מכבד את אנדרות חז"ל בצורה נפלאה עד מאוד. (וכן רבינו מרמז על דרשה זו בספר בן איש חי פרשת לך לך שנה ב אות א).

ובנוסף בכל יום שבת היה רבינו דורש בבית הכנסת הקטנה בדברי אגדה ומוסר על פרשיות השבוע כפי שכתב בספרו 'אדרת אליהו' בהקדמה... ואחרי בשנת תר"ל כפי מה שכתב בהקדמתו לספר בן איש חי מידי שבת היה הרב מוסיף גם על הפירושים והרמזים בפרשת השבוע היה מוסיף להם דברי הלכה ומוזה נוצר כנראה ספר בן איש חי.

לא רק אנשים פשוטים היו מתקבצים ושומעים את דרשותיו של רבינו אלא אפילו גדולי הדור לא היו מפספסים את הדרשה השבועית של רבינו ואפילו רבו רבי עבדאללה סומך היה מגיע כפי שמבואר בספר בן איש חי (שנה א פרשת ראה אות ח).

והיו ארבע שבתות בשנה שלא היה איש ואשה קמנים וגדולים שלא היו באים לשמוע את הדרשה של החכם והיא הייתה מתקיימת וארבע שבתות השנה, והם שבת תשובה, שבת זכור, שבת הגדול ושבת כלה.... שתלמידו ונאמן ביתו רבי בן ציון חזן מעיד (בהקדמה לספר דעת ותבונה) שלא היה אדם מקטן ועד גדול שהיה מרגיש רעב, צמא, חולשה, דוחק חום, אלא כולם היו מרגישים בגן עדן העליון... וכולם היו שומעים בקול רבינו ואם היה בומן הנביאים הראשונים ובימי בית שני היה מחזיר את כל העם בתשובה ולא היה נחרב בית המקדש ולא היינו גולים מארצנו...

רבו רבי עבדאללה סומך

רבי עבדאללה סומך היה נחשב לרבו של רבינו ובעשרות מקומות (בן איש חי שנה שניה פרשת משפטים אות ה, רב פעלים חלק ב יורה דעה סימן ז... ועוד)... רבינו מזכיר אותו בתואר 'מורי הרב'.. אמנם רבי עבדאללה סומך כל כך ידע את גדלותו של תלמידו ואת גאונות בתורה שנתן לו לעבור על כל ספרו זכחי צדק לפני צאתו לבית הדפוס כמו שבואר בשו"ת רב פעלים (חלק ב יורה דעה סימן ז).

סיגופים ותעניות

וכפי שמעיד תלמידו רבי בן ציון חזן שהיה רבינו עושה תענית וסיגופים עד שבכל ימי הקיץ היה נמנע מאכילת אבטיח והיה אוכל אותו בליל ראש השנה ומברך עליו שהחינו... ואפילו שבגדד שורר חום נוראי.. כפי שרבינו כותב בספרו בן איש חי (שנה א פרשת דברים אות יט) כמו פרי שקורין במדינתנו הנקרא רק"י אבטיח שצריך מאוד במדינות אלו בשביל החום... ועד שהיה אוכל היה מתקן את כל תיקוני האכילה שתיקן בספרו לשון חכמים (בראש הספר).

חיבור ספר תורה לשמה בתוך בית הכלא

לרבינו היו חמשה אחים את אחיו רבי משה הוא מזכיר בשו"ת רב פעלים (אבן העזר חלק ג סימן יח) שהיה המוהל של עיר בגדד... וכן שאר אחים שלו היו מתעסקים במסחר והיו מפרנסים את רבינו יוסף חיים שיכול לשבת וללמוד תורה... ובכדי שתשרה הברכה וההצלחה במעשה ידיהם הם כתבו את כל העסקים על שמו של

והן היום עלה במחשבתי להפיק מחשבתי הנוכרת לשלוח ספר תורה הנוכר בתורת מנחה להגברת בארונא די הרש ויהיה ברכה בביתה, ושיערתי בדעתי שמנחתי הזאת תעשה פרי כאשר חשבתי אם תהיה הגשת המנחה על ידי הדרת גאוננו, כי בדבריו הטובים ושיחתו הנעימה היוצאים מלב טוב וישר ודאי יצא פרי כאשר כלבבי, וגדול המעשה וכו', על כן בזה היום כתבתי להגברת ס' רחל הנו' שתשלח הספר תורה הנו' להדרת גאוננו, ומעלת כבודו יקיים בו מצות שילוח בתורת מנחה להגברת בעלת צדקה וחסד בארונה די הרש משמי ולא כתבתי מכתב לשמה הטוב כי אמרתי אמרותיו היקרים היוצאים מלב מהור המלא חסד ורחמים הם טובים מן דברי המכתב שלי. וידע להוי מני'ר כי בושתי מאוד מהדרת גאוננו על הטרחה הזו שאני מעמים על כבודו, אך הימנותא להוי כי מרוב צערי דחקתי ונכנסתי לפני הדרת גאוננו כי ידעתיו לכו השלם החפץ חסד ומרבה להטיב, וקים לי בגויה כי נשמר הוא בכתוב השישי של מזמור ארבעה עשר, ויותר מזה לא אאריך כי למותר הם נחשבים לפני הדרת גאוננו. ואני תפלה כסא תורתו ומלכותו ירום ונשא ברוב שלום.

הצעיר יוסף חיים בכמהר"ר אליהו בכמהר"ר משה חיים יצ"ו ואם היו יודעים אנשי דורו של רבינו הכן איש חי שתמיכתם ועזרתם היא בעצם עזרה אך ורק לעצמם, והיו נרשמים על דפי ההיסטוריה לדרות עולם, היו רצים אחרי רבינו ומתחננים אליו שיצאו לו את כתביו ואת ספריו

הקב"ה ממלא את שנותיהם מיום ליום

אני אסיים שרבינו נפטר ביום י"ג באלול בשנת תרס"ט... ובדיוק ביום י"ג באלול בשנת תר"ט רבינו הספיד את אביו רבי אליהו וקיבלו אותו כל אנשי בגדד למלך עליהם.. ויש להוסיף על זה את מה שרבינו כתב בספרו בן יהודע (קידושין לח ע"א) שהרי אנחנו רואים הרב צדיקים שלא מתקיים בהם הנאמר בגמרא (מגילה יא ע"א) שהקב"ה ממלא את שנותיהם מיום אל יום, אלא שיש לידה גשמית ויש לידה רוחנית... ובלידה הרוחנית הדברים אמורים שה' יתברך ממלא את שנותיהם.. כמה הדברים נכונים ואמתיים למו שאמרם... וכותו תגן עלינו אמן

תפילה עצומה להצלחה בכ"ו

(לשון חכמים" ח"ב סי' ז) יש ענין גדול ביום הילולא להתפלל בתפילה שכתב הרב קודם התפילה יקרא מזמור למצנח בצורת המנורה ואחרי כן יאמר תפילה זו (לא להוציא את שמות הקודש בפיו).

יהי רצון מלפניך ה' אלוהינו ואלהי אבותינו שתעשה למען רחמיך וחסדיך ולמען קדושת המזמור המזמור ופסוקיו ותיבותיו ונקודותיו וטעמיו וסודותיו ולמען שמותיך הקדושים הרמוזים בו, תחום ותחמול ותרחה עלי (אני עבדך פב"פ) ותשלח לי ברכה והצלחה בכל מעשיי ובכל עסקיי ותצלחני בכל מחשבותי ודבורי, ובכל אשר אחשוב ואדבר ואעשה אצליח, ותקיים בי מקרא שכתוב כי אז תצליח את דרכיך ואז תשכיל, ותקיים בי מקרא שכתוב על ידי דוד עבדיך והיה כעין שתול על פלגי מים, אשר פרייו יתן בעתו ועלהו לא יכול וכל אשר יעשה יצליח, אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא, ותקיים בנו מקרא שכתוב על ידי יחזקאל נביאך ותפי במאוד ומאוד ותצלחי למלוכה.

אנא ה' תהי אונך קשבת אל תפלת עבדך והצלחה נא לעבדך, ולמען השם הקדוש פא"י הרמוז בר"ת יאר פניו אתנו, ולמען השם הקדוש סא"ל הרמוז בר"ת 'אתנו סלה לדעת, תחנני שפע ברכה והצלחה ופרנסה בכלכלה טובה, ולמען חכמה העליונה הרמוזה במספר ר"ת ארץ נתנה יכולה יברכו אלהים אלוהינו, תשפיע לי שפע חכמה בינה ודעת ותחכמני בתורתך, ותצלחני בלימוד פשטים ורמזים ודרושים וסודות תורתך הקדושה, ואחכים להבין כל הלכה והלכה לאמיתותה של תורה. אנא ה' למען סופי תיבות ארץ נתנה יכולה יברכו אלהים אלוהינו שעולה מספר עין טובה תשגיח עלי אני עבדך (פב"פ) בעין טובה העליונה ואתברך תמיד מעין פקוחה, עין העליונה, עין הקדוש, עין אשר לא ינום ולא יישן, עין השומרת הכל, וככתוב בן פורת יוסף בין פורת עלי עין, ונאמר הנה עין ה' אל יראיו, ונאמר בית יעקב לכו ונלכה באור ה'. ויוציאים בכסף וזהב (יכוון כס"ה בפ"ז) ואין בשבטיו כושל, ותעדי זהב וכסף (יכוון כסה בפ"ז) ומלבשוך שש ומשי ורקמה סלת ודבש אכלת ותיפי במאד מאוד ותצלחי למלוכה. יהי רצון מלפניך ה' אלוהינו ואלוהי אבותינו למען שמך הגדול ולמען קדושת פסוקים אלו שקריתי לפניך שמות הקודש 'כס"ה' 'בפ"ז' תשפיע לי ברכה רווחה הצלחה בכל מעשי ידי ובכל עסקי ומשא ומתן שלי

ויהיו כל נכסי מוצלחים ומבורכים תמיד, וכל אשר אעשה אתה ה' תצליח בידי, ותקיים מי מקרא שכתוב כי אז תצליח את דרכיך ואז תשכיל, ולמען שם הקדוש הימ"ל הרמוז בר"ת הוא ישלח מלאכו לפניך תפתח לי שערי הצלחה ובכל אשר אפנה אשכיל ואצליח ותקיים בי מקרא שכתוב על ידי דוד עבדיך 'והיה כעין שתול על פלגי מים אשר פרייו יתן בעתו ועלהו לא יכול וכל אשר יעשה יצליח. אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא, יהי לרצון אמרי פי והגיון ליבי לפניך ה' צורי וגואלי.

העלון הזה יוצא להצלחה ולברכה לרבי שלמה בן ברכה זכות הצדיק תגן עלינו אמן